De Drie Sleutelvragen als Kompas

Tool 2 for Risk Management — uitnodiging & voorbereiding

Onderzoek risico's, mogelijkheden en de voorwaarden voor onderbouwd en verantwoord handelen.
Pagina 1 introduceert de toepassing. Pagina 2 bevat het ongewijzigde basiscanvas.

VOORBEREIDING

Maak risico's bespreekbaar en keuzes onderbouwd en gedragen.

Neem doelstellingen, risicoanalyse, criteria en signalen uit de praktijk als vertrekpunt. Onderzoek welke onzekerheden aandacht vragen, wat passende maatregelen mogelijk maakt en of er voldoende onderbouwing, vertrouwen en mandaat zijn om te handelen. Breng de opbrengst terug in je bestaande risicoafweging, maatregelen en monitoring.

RISICOMOMENT	I HELDERHEID	II ONTVANKELIJKHEID	III VERTROUWEN
Doel & risicobeeld	Welke doelen staan centraal en welke gebeurtenissen of onzekerheden kunnen deze raken?	Welke informatie, expertise en perspectieven zijn nodig om bedreigingen én mogelijkheden te begrijpen?	Is het beeld voldoende onderbouwd? Welke onzekerheid moet eerst nader worden onderzocht?
Afweging & prioriteit	Wat weten we over kans, impact en onderlinge afhankelijkheden? Welke criteria bepalen prioriteit?	Welke opties en aanvullende informatie maken een passende risicoafweging mogelijk?	Zijn keuzes navolgbaar en is duidelijk wie bevoegd is om risico's en gevolgen te aanvaarden?
Aanpak & beheersing	Welke aanpak kiezen we en welk effect verwachten we van maatregelen? Wat blijft onzeker?	Welke mensen, middelen, kennis en afspraken maken de maatregelen uitvoerbaar?	Kloppen maatregelen, capaciteit, mandaat en eigenaarschap met elkaar? Wat moet worden getoetst?
Monitoring & bijsturing	Welke signalen laten zien dat risico's of de werking van maatregelen veranderen?	Wat vraagt nieuwe informatie aan aanpassen, leren, investeren of extra afstemming?	Is doorgaan nog verantwoord en voldoende onderbouwd, of vraagt een sleutel opnieuw aandacht?

INTEGREER HET CANVAS IN JE RISICOPROCES

1 Kies een risicomoment

Bij analyse, prioritering, een maatregel, bewuste risicoacceptatie of review. Neem risico's en criteria mee.

2 Onderzoek met het kompas

Helder krijgen → mogelijk maken → vertrouwen in doen. Bij twijfel: terug naar de sleutel die aandacht vraagt.

3 Breng het terug in je risicoproces

Leg keuze, maatregel, eigenaar, open onzekerheden en reviewmoment vast. Toets de werking en stuur bij.

FACILITATORNOOT | IK · WIJ · ALLEN

Blijf bij iedere sleutel waarnemen: individu, team en alle relevante betrokkenen. Waar ontbreekt nog Helderheid, Ontvankelijkheid of Vertrouwen? Maak dit geen extra stap; keer terug naar de sleutel die aandacht vraagt.

Vakcontext: ISO 31000 — richtlijnen voor risicomanagement.

© 2026 Edwin M.R. Middelkoop MBA | PTI Tool 02 for Risk Management | NL | 1/2

De Drie Sleutelvragen als Kompas

Brainstorm Canvas

Bereid het vraagstuk voor. Beweeg het door de drie communicerende vaten.
Rond af met een gedragen Momentumstap.

ORGANISATIE / DEELNEMERS	BEGELEIDER	DATUM	VERSIE

Drie communicerende vaten - ieder met een eigen ontvankelijk midden

VOORBEREIDING

Maak het veld klaar

Wat moet aanwezig zijn voor een zuivere verkenning?

BESPREEKPUNTEN

- **Maak verbinding**
  Maak contact en stem af op elkaar.
- **Context**
  Aanleiding en relevante voorgeschiedenis.
- **Signalen**
  Feiten, data en waarnemingen.
- **Betrokkenen**
  Wie moet horen, spreken of meedenken?
- **Kaders**
  Wat staat vast en wat ligt open?

◇ **Wat ontbreekt nog?**

Start met wat beschikbaar is.

I HELDERHEID

Helder zijn | Zie wat er is

Sleutelvraag 1: **Is er Helderheid?**

HEFBOOMCHECKS

- **Werkelijkheid**
  Wat zien we feitelijk, zonder verklaring of oordeel?
- **Intentie**
  Wat willen we werkelijk begrijpen of in beweging brengen?
- **Betekenis**
  Waarom vraagt dit nu onze aandacht?
- **Criteria**
  Waaraan herkennen we werkelijke vooruitgang?

◇ **Wat wordt helder?**

DOORBRAAKVRAAG

Als we dit oplossen maar niets wezenlijks verandert, wat hebben we dan werkelijk begrepen?

II ONTVANKELIJKHEID

Helder voelen | Open mogelijkheden

Sleutelvraag 2: **Is er Ontvankelijkheid?**

HEFBOOMCHECKS

- **Contrast**
  Wat ligt tussen de huidige en gewenste werkelijkheid?
- **Perspectief**
  Welke stem, informatie of mogelijkheid ontbreekt nog?
- **Invloed**
  Wat kunnen we beïnvloeden en wat vraagt loslaten?
- **Voorwaarden**
  Wat vraagt leren, organiseren, investeren, stoppen of toevoegen?

◇ **Wat wordt mogelijk?**

DOORBRAAKVRAAG

Wat wil mogelijk worden dat ons huidige denken of handelen nog niet toelaat?

III VERTROUWEN

Helder doen | Beweeg met vertrouwen

Sleutelvraag 3: **Is er Vertrouwen?**

HEFBOOMCHECKS

- **Gewenst**
  Waar planten we de vlag en wat is dan werkelijk anders?
- **Congruentie**
  Zijn mensen, middelen, besluiten en gedrag aligned?
- **Commitment**
  Is er genoeg eigenaarschap en vertrouwen om te bewegen?
- **Loslaten**
  Wat doen we voluit en welke precieze uitkomst laten we los?

◇ **Wat voelt vertrouwd?**

DOORBRAAKVRAAG

Wat zouden we vandaag kiezen als we onze Alignment volledig vertrouwen?

MOMENTUMSTAP

Breng alignment in beweging

Wat volgt logisch uit wat zichtbaar wordt?

BESPREEKPUNTEN

- **Besluit**
  Welke richting wordt gedragen?
- **Eerste stap**
  Wat gebeurt vóór de volgende afstemming?
- **Eigenaarschap**
  Wie draagt en wie ondersteunt?
- **Signaal**
  Waaraan zien we dat beweging ontstaat?

Bij twijfel: terug naar Helderheid of Ontvankelijkheid.

Waarnemen
Afstemmen
Opnieuw waarnemen

ALIGNMENT ONTSTAAT WAAR DE DRIE VATEN CONGRUENT BEWEGEN.

THEMA / VRAAGSTUK ◇

Wat vraagt werkelijk onze gezamenlijke aandacht?

probleem - kans - besluit - spanning - verandering - signaal

VERWACHTE OPBRENGST VAN DEZE VERKENNING ◇

Wat mag na deze verkenning helderder, mogelijker of meer gedragen zijn?

Inzicht - richting - besluit - commitment - beweging

© 2026 Edwin M.R. Middelkoop MBA | PTI Tool 02 | NL | 2/2